

ANTROPOLOGICKÝ ROZBOR KOSTERNÍCH POZŮSTATKŮ Z HROBU KULTURY SE ŠŇŮROVOU KERAMIKOU Z BAVORYNĚ

Petra Beran-Cimbůrková

ÚVOD

Kosterní materiál byl získán při záchranném archeologickém výzkumu, který proběhl v roce 2009 v Bavorsyni, okr. Beroun, v souvislosti s úpravou železničního koridoru (blíže viz *Stolz 2011*). Na lokalitě byl nalezen pouze jeden hrob z období kultury se šňůrovou keramikou (objekt č. 134). Hrob byl orientován zhruba V–Z, tělo leželo skrčené a na levém boku (pohřební ritus ukazující na ženu).

MATERIÁL A METODY

Skelet dospělého jedince byl velmi špatně zachovaný (největší fragment byl velký 3 × 4 cm).

Při zpracování materiálu byly použity standardní morfoskopické metody pro dospělé jedince. Věk byl hodnocen dle opotřebenosti zubů dle Lovejoye (1985). Hodnocení horizontální lineární hypoplázie skloviny bylo provedeno dle schématu Reida a Deana (2000).

VÝSLEDKY

Popis nálezové situace objektu č. 134 – hloubka 20–30 cm; kostra dospělého jedince ležící na levém boku (VJV–ZSZ), obě horní končetiny pokrčené v loktech do ostrého úhlu, dolní končetiny v kyčlích ohnuty do pravého úhlu a v kolenou do ostrého úhlu. Inventář hrobu zahrnoval pouze pazourkový nůž.

Lebka – velmi špatně zachována. Přesně anatomicky identifikovatelné byly pouze části dolní čelisti (*obr. 1*). Je zajímavé, že se nezachovala ani jedna kost skalní. Z dentice byly zachovány v horní čelisti vpravo P1, P2, M1, M2, M3; vlevo I1, I2, P2, M1, M2, M3. Ze zubů dolní čelisti se zachovaly vpravo M1, M2, M3; vlevo I2, C, P1, P2, M1, M2 (*obr. 2*). Zuby nebyly porušeny kořeny rostlin, ale zachovala se pouze sklovina a i některé zuby byly ve více zlomcích a musely být slepovány.

Osový skelet – velmi špatně zachován. Vyzvednuty neidentifikovatelné zlomky obratlů a dolních žeber (pravděpodobně z levé strany).

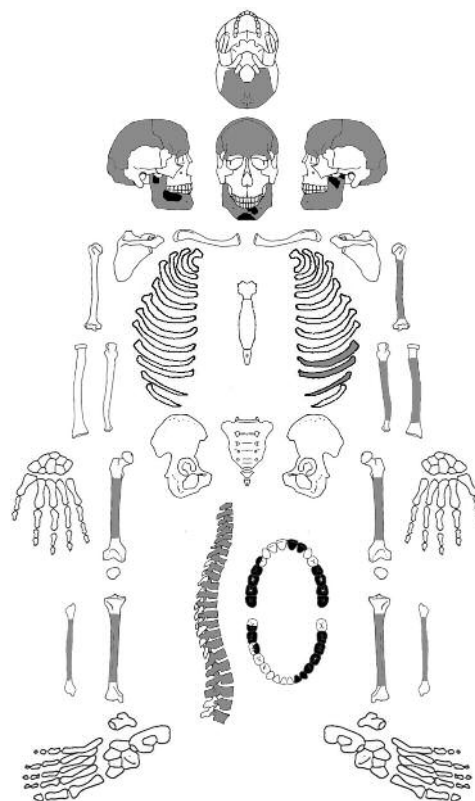
Horní končetiny – velmi špatně zachovány. Vyzvednuty drobné zlomky z levé kosti pažní, loketní a vřetení.

Dolní končetiny – velmi špatně zachovány. Vyzvednuty drobné zlomky z obou kostí stehenních, holenních a lýtkových.

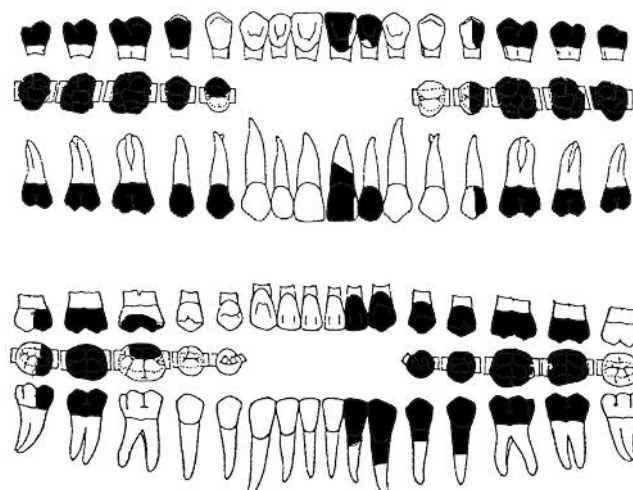
Anatomické variety: nehodnotitelné.

Patologie: lehká horizontální lineární hypoplázie zubní skloviny (na dolním levém špičáku) odpovídá nespecifickému stresu v období 3,2–3,6 roku.

Pohlaví nelze antropologicky určit, dožitý věk 30–39 let (adultus II).

Obr. 1. Bavorsyn, objekt 134. Schematický náčrt zachovalosti kostí (šedě: blíže neurčitelné fragmenty; černě: určitelné fragmenty)

Obr. 2. Bavoryně, objekt 134. Schematický nákres zachovalosti zubů

ZÁVĚR

Zkoumaný kosterní materiál byl špatně zachovalý, ale díky zachovalým korunkám zubů se podařilo alespoň určit dožitý věk na 30–39 let (adultus II). Pohlaví nebylo možné antropologicky stanovit.

LITERATURA

- Stolz, D. 2011: Hrob kultury se šňůrovou keramikou z Bavoryně. Přehled osídlení kultury se šňůrovou keramikou na území okresu Beroun, *Archeologie ve středních Čechách* 15, 771–778.
- Lovejoy, C. O. 1985: Dental Wear in the Libben Population: Its Functional Pattern and Role in the Determination of Adult Skeletal Age at Death, *American Journal of Physical Anthropology* 68, 47–56.
- Reid, D. J. – Dean, M. C. 2000: Brief Communication: The Timing of Linear Hypoplasias on Human Anterior Teeth, *American Journal of Physical Anthropology* 113, 135–139.

ANTHROPOLOGICAL ANALYSIS OF SKELETAL REMAINS FROM A GRAVE OF THE CORDED WARE CULTURE IN BAVORYNĚ

The skeletal material was obtained during a rescue excavation in Bavoryně in 2009 (for details, see Stolz 2011). Only one grave of the Corded Ware Culture was discovered on the site. The grave was oriented in the E–W direction. The body lay crouched on its left side (a burial custom indicative of a woman). The skeleton of an adult individual was very poorly preserved (the largest fragment measuring only 3 × 4 cm). During processing of the material, standard morphoscopic methods used for the evaluation of adult individuals were applied. The age was determined based on wear of teeth according to Lovejoy (1985). Thanks to preserved teeth crowns, it was possible to determine the age at death as 30–39 years (adultus II). It was unfortunately not possible to anthropologically determine the individual's sex.

Fig. 1. Bavoryně, Feature 134. Schematic drawing showing the state of preservation of bones (grey: unidentifiable fragments; black: identifiable fragments)

Fig. 2. Bavoryně, Feature 134. Schematic drawing showing the state of preservation of teeth